

DOF Vestsjælland

Lokalforening for Dansk Ornitologisk Forening

25. maj 2025

Referat

Naturpolitisk Udvalg, 21. maj 2025

På Værkerne i Sorø

Deltagere:

Lene Smith (LS), Inger Nielsen (IN), Jette Hallig (JH), Hans Ulrik Skotte Møller (HUSM), Allan Nielsen (AN), Jens Christian Frederiksen (JCF) (ad hoc), Tovholder Nils Kruse (NK)

Afbud: Jette Reeh (JR) (har efterfølgende sendt statusreferat fra Kalundborg)

Uden afbud: Lasse Braa (LR)

Dagsorden:

1. Trepartsforhandlingerne,

Status fra baggrundsgrupperne, deres rolle og input. Hvilke fælles synspunkter skal vi som DOF VSJ fremføre.

DOF's rolle er defineret som baggrund til DN sammen med andre grønne organisationer. DOF VSJ er repræsenteret i hhv. området Isefjord og Roskilde fjord ved AN (Holbæk Kommune og LB Odsherred Kommune), Smålandsfarvandet ved HUSM (Slagelse km) og Kalundborg ved JR Kalundborg Kommune).

Generelt synes arbejdet at være noget op ad bakke. Arbejdet foregår ved korte, virtuelle møder (Teams). Der er stor fokus på ådale. HUSM viste en rapport udarbejdet af DN at deres område netop er præget af udpegningen af ådale, fx Suså-dalen. AN nævnte at det samarbejde DN skulle tage initiativ til for at få de andre grønne organisationer i kommunen med i processen ikke eksisterer.

I referat fra Grøn Dialogforum nævnes, at "Kalundborg Kommune er optaget af om vandplanprojekter og omlægningsplanen kan samtænkes nogle steder. Det opleves, at alle parter arbejder konstruktivt med treparten. Naturstyrelsen er en del af den grønne trepart og der er en god dialog. VKST holder kaffemøder på store dele af Sjælland"

Der arbejdes i øjeblikket på højtryk med screeningen i alle kommuner. Alle skitseprojekter skal være samlet i MARS inden 1. juli 2025. Efter sommerferien fremlægges første udkast af omlægningsplanen.

Det er væsentligt at vi som DOF fremkommer med argumenter der retter sig mod at forbedre forholdene for fuglene. Det kan understreges, at Vestsjælland, Danmark, har

international betydning som punkt for trækfuglene. En varieret natur giver fuglene bedre betingelser, og her er det vigtigt at få genskabt de mange tidligere vådområder, bl.a. nor, vige, enge og moser langs kysterne, der nu holdes kunstigt afvandede, og i mange tilfælde også er marginal landbrugsjord.

2. Den centrale VE-gruppens arbejde og dens betydning fra VSJ

IN gjorde rede for at hun som kontant til DOF centralt modtager voldsomt mange e-mails, hvilket gør det vanskeligt at overskue, hvad der sker på området.

Der er begrænset viden om effekten på fuglenes adfærd ved opstilling af VE-anlæg. Dog ved man, at fugle, fx flere havørne, er blevet dræbt af vindmøller. Vindmøller kan også påvirke fuglenes træk. Effekten ved solcelleanlæg er der begrænset viden om. Der er derfor behov for undersøgelse heraf.

DOF kan bidrage til den kommunale planlægning ved at udpege områder, hvor der er mulighed for at opsætte solceller uden at de belaster fuglenes adfærd for voldsomt.

Ud over VE-anlæg er det også nødvendigt at følge med i, og udtale sig om anlæg af større betydning. Fx har Storebæltsbroen betydet ændret strømforholdene på en måde der har ændret vilkårene for ederfugle, som er i almindelighed er i tilbagegang.

Som supplement til referatet citeres her DOF Fyns udspil til krav ved etablering af VE-anlæg:

Det må tilstræbes, at evt. projektudviklere tager de fornødne naturhensyn, så klimaparkerne bliver multifunktionelle. Herunder forventes lokal forankring, hvor etablering af stier og lokale naturoplevelser prioriteres og hvor biodiversitetshensyn har en fremtrædende plads.

Nedenfor oplistes et antal krav, der med rimelighed kan stilles under solcelleanlæg og vindmøller:

- *Lavbundslande bør så vidt muligt friholdes for anlæg.*
- *Beskyttelse af §3 biotoper i projektområderne. Projektudbydere er nødt til at overholde gældende regler herfor, dvs. genskabe ulovligt sløjfede biotoper, om nødvendigt at genetablere med erstatnings-natur i forholdet mindst 1:1,5*
- *Naturgenopretning. En vis del af arealet bør afsættes til ny genskabt natur. Skov, sø, vandløb, eng, overdrev osv.*
- *Ingen hegning. Kun levende hegn med naturligt hjemmehørende vækster. Planter i tre rækker, men gerne 4 el. 5 rækker, hvor det yderste kunne være pil. Dette for at sikre en hurtig høj vækst, der kan skjule solceller. Pilehegnet kan evt. fjernes senere. Tjørn, hunderoser og havtorn er gode planter til at hindre unødigt adgang. For at forhindre dette kan man yderligere videoovervåge. Her kan man fx via højtalere bede indtrængende om at forlade området. Master har uv måling, så de kan måle, om enkelte solceller er ude af drift. Langt mere effektivt end at gå rækkerne minutvist igennem. Denne overvågning er så god, at man faktisk kan registrere dyr og fugle i området både dag og nat.*
- *Ingen intensiv landbrugsdrift. Derfor ingen gødsning, dræning eller pesticidsprøjtning af hensyn til grundvand og recipienter.*
- *Ideale er uden dyrehold (får, geder). Hvis det er ønsket, så kan det være dyrehold af minimal størrelse. Hvor man flytter hegningen gentagne gange i en årlig cyklus, således at resultatet bliver vegetation i varierende højder, og med varierende muligheder for frøspredning. Krav om gødsning i forhold til føde til dyreholdet ønskes ikke.*
- *Dræn lukkes, og ledes enten direkte eller gennem grøfter til passende rodzoner. Med henblik på sikring af grundvand og sikring af naturlige recipienter.*
- *Ved projektering må der gerne skræbes overfladejord af med henblik på at fjerne næringsbelastede kulturplantelag og fritlægge mere næringsfattig jord.*
- *Udsåning af naturligt hjemmehørende planter.*
- *Vegetationen under solcellerne slås kun, når de skygger for solcellerne og da sidst på året, hvor plantematerialet opsamles for at udpine jorden.*
- *Solceller bør være i et Tracking system, hvor cellerne flytter sig efter solindstrålingen. Projektører bør sikre sig så effektive celler som muligt, evt. med celler der også udnytter tilbagestrålingen fra jorden.*

- *Projektmager bør ved indkøb af solceller sikre sig, at produktionen har været så bæredygtig som mulig. Ligeledes bør sørges for, at produktionsomstændighederne tager skyldige hensyn til lokal arbejdskraft.*
- *Rengøring af solceller skal være uden brug af kemi.*

3. **Bordet rundt**, vigtigste sager af fælles interesse fra kommunerepræsentanterne

IN fortalte, at den planlagte Naturpark ved Ringsted ikke bliver til noget, der vil højst blive tale om en lokal naturpark. En fugleundersøgelse ved Gyrstinge sø er blevet iværksat af Ringsted Kommune ved hjælp af et privat firma.

AN kunne berette om, at man i Holbæk har fået sat stære- og natuglekasser op på overdrevet Fælleden. Der er også forsalg om at sætte fuglekasser op, bl.a. til mursejlere i Holbæk By.

Ved Kruusesminde er der indrettet stiforløb omkring nyetableret koloni af splitterner. (HUSM)

JH omtalte, at Kalundborg står overfor omfattende forandringer med en større byudvikling, som sammen med kommende klimaforandringer medfører øget vandtilstrømning til Kærby Å. Det er et projekt som JR har fulgt nøje gennem de seneste to år som deltager i følgegruppe. Om projektet se [Kærby Å Helhedsplan | Kalundborg Forsyning](#).

4. **Varetagelse af NPU's opgaver**, hvordan får vi afstemt synspunkter? Hvordan får taget stilling til hastesager?

Ved særlige sager kan der indkaldes til teams-møde. Den, der har sagen, kan indkalde og oprette team. Der skal udarbejdes en vejledning til, hvordan et sådant møde oprettes. Der kan eventuelt inviteres særlige personer, der har viden om en sag.

5. **Hvordan gør vi NPU's arbejde synligt** og dermed får flere til at interessere sig for arbejdet

Punktet blev ikke behandlet, da forslagsstilleren (LB) ikke var til stede.

6. **Næste møde.**

10. september 2025 på Værkerne i Sorø kl. 19.00-21.30, lokale 206 er reserveret.

NK